

Notat

SKOV- OG NATURSTYRELSEN
Natur og Skov
J.nr. SNS-401-01084
Ref. EKR
Den 14. april 2009

Bramgæssenes skadevirkning og beskrivelse af mulighederne for regulering

Skadevirkning

Der overvintrer cirka 100.000 bramgæs i den danske og slesvig-holstenske del af Vadehavet. Fuglene ankommer til vinterrasteplasserne i begyndelsen af oktober og trækker tilbage til yngleområderne omkring slutningen af maj.

Bramgæs optræder i dag i så store flokke, at deres fouragering i forårs månederne påvirker de lokale bønders muligheder for at lade kvæg og får græsse på Mandø.

To lodsejere på Mandø har anført deres tab som følge af bramgæs for vinteren 2006/2007 til at være mellem 100.000 kr. og 150.000 kr. pr. lodsejer. Derudover har Skov- og Naturstyrelsen i foråret 2008 modtaget 7 opgørelser på skader som følge af bramgæs på Mandø. De anmeldte skader i foråret 2008 er af lodsejerne i samarbejde med Landbrugsrådgivning Syd opgjort til et samlet beløb på ca. 271.000 kr. Styrelsen har den 10. september 2008 modtaget en opgørelse fra 4 andre lodsejere. Her er skaderne opgjort til et samlet beløb på godt 800.000 kr. De opgjorte tab er ikke efterprøvet af Skov- og Naturstyrelsen.

Regulering

Regulering (bortskydning af enkeltindivider) anvendes typisk for at bortskræmme og/eller nedbringe en bestand i et område.

Bramgæs optræder i et så stort antal i Vadehavsområdet, at en nedbringelse af bestanden i området ikke er realistisk via regulering. Samtidig vil bortskræmning af bramgæs på Mandø have begrænset effekt, da der ikke er væsentlige alternative fødesøgningsområder som gæssene kan skræmmes hen til.

Regulering kan kun ske med en forudgående tilladelse fra Skov- og Naturstyrelsen efter reglerne i bekendtgørelse om vildtskader.

En tilladelse vil som udgangspunkt kunne gives, hvis særlige grunde taler herfor, eksempelvis, at der er væsentlige markskader. En tilladelse skal meddeles under iagttagelse af fuglebeskyttelsesdirektivets art. 9. Det indebærer, at der ikke må være alternativer til regulering.

Derudover skal det ved regulering af bramgæs på udpegningsgrundlaget i et Natura 2000 område vurderes om reguleringen vil skade bramgæssenes bevaringsstatus eller bevaringsstatus for de øvrige arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Hvis skade ikke kan afvises, kan der ikke gives tilladelse.

På Mandø, som ligger i et Natura 2000-område, yngler en række beskyttede engfugle. Da regulering er en aktivitet som kan medføre væsentlige forstyrrelser, er den umiddelbare vurdering, at der ikke vil kunne gives tilladelse til regulering. I denne vurdering er indgået, at en effektiv regulering og

bortskræmning af det store antal bramgæs på Mandø vil forudsætte en relativ stor indsats som ikke vil kunne udføres uden negativ effekt for de beskyttede engfugle på Mandø.

Spørgsmålet har dog endnu ikke været afklaret i praksis, da ansøgninger om tilladelser til regulering indtil videre har været afslået fra Skov- og Naturstyrelsen, da ansøgerne ikke, som krævet, har forsøgt sig med alternativer til regulering forud for ansøgning.